

P. Prezydent Mościcki Nagonka „Volksbundu” Doktorem honorowym Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego na nauczycielstwo polskie na Górnym Śląsku

Na Zamku królewskim w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, Prof. Ignacemu Mościckiemu, dyplomu doktora honoris causa wydziału matematyczno-przyrodniczego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego. Uroczystość odbyła się w sali audyencyjnej. Wzięli w niej udział minister świętosławski, rektor prof. Stefan Pienkowski, prorektor prof. Czubalski oraz profesorowie wydziału matematyczno-przyrodniczego. Obecna była również małżonka Pana Prezydenta R. P. p. Marja Mościcka. Profesorowie przybyli na uroczystości w togach. Punktualnie o godz. 13-ej wszedł na salę audyencyjną Pan Prezydent Rzeczypospolitej, w otoczeniu szefów kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego, dr.

Lepkowskiego i gen. Schally oraz członków domu cywilnego i wojskowego. Uroczystość zajął rektor uniwersytetu prof. Pienkowski, poczem zabrał głos promotor prof. Lampe, który w przemówieniu swym podkreślił doniosłość zasługi Pana Prezydenta R. P. na polu nauki i zasługi Jego dla państwa. Z kolei dziekan wydziału matematyczno-przyrodniczego prof. Mazurkiewicz odczytał po łacinie akt nadania doktoratu honoris causa Panu Prezydentowi Prof. Ignacemu Mościckiemu. W przekładzie na język polski dyplom brzmi, jak następuje:

Pod wysokimi auspicjami Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, my, Stefan Pienkowski, doktor fizyki i matematyki, profesor fizyki doświadczalnej, t. c. rektor Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego i Stefan Mazurkiewicz, doktor filozofii, profesor mate-

matyki, t. c. dziekan wydziału matematyczno-przyrodniczego
Męza Znakomitego
Ignacego Mościckiego
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Obywatela Polski

który, poświęciwszy siły swego geniuszu pracy w zakresie chemii i elektrotechniki, dzięki wielkiej przenikliwości umysłu wynalazł, rozwinął i ostatecznie udoskonalił wielce pożyteczną metodę wydobycia azotu z powietrza, znakomite swoje wynalazki oddawszy na użytek i wzmoczenie ojczyzny, zasłużył się wielce około jej zachowania i zwiększenia jej potęgi, założywszy Instytut Badawczy Chemii i uwarował w niezwykle przewidujący sposób rozwój nauk chemicznych

— doktorem chemii honoris causa uroczystie ogłaszamy i gwoździśmy do ścian i pamiątki wystawiamy niniejsze pismo, potwierdzone pieczęcią uniwersytecką.

Warszawa, pięć dni przed 1-ym czerwca r. p. 1936.

T. c. Rektor (—) S. Pienkowski.
T. c. Dziekan (—) Stefan Mazurkiewicz.

Odczytania aktu nadania obecni na uroczystości wysłuchali stojąc. Po otrzymaniu z rąk dziekana dyplomu Pan Prezydent Rzeczypospolitej w krótkich słowach podziękował serdecznie za słowa rektora i promotora i za nadanie mu godności doktora honoris causa, którą to godność wysoce sobie ceni. Po przywitaniu się Pan Prezydent prowadził przez dłuższą chwilę ożywioną rozmowę z obecnymi na uroczystości profesorami.

KATOWICE, 29.5. Sąd Grodzki w Katowicach rozpatrywał we środę ciekawą sprawę z oskarżenia prywatnego nauczycielki szkoły mniejszościowej w Katowicach, Anny Szagińskiej, przeciw dyrektorowi biura „Volksbundu” Otto Ulitzowi o zniewagę. Podstawę skargi stanowiło doniesienie p. Ulitz imieniem „Volksbundu” do wydziału oświecenia województwa w Katowicach, stwierdzające, że p. Szagińska, jako nauczycielka szkoły niemieckiej w Załężu pod Katowicami nie włada ręką w dostatecznym stopniu językiem niemieckim, robi gramatyczne błędy i dlatego nie ma należytego powołania wśród młodzieży, a jej nauka nie przynosi młodzieży pożytku.

Na rozprawie dyr. Ulitz zaofiarował dowód prawdy, oświadczając, że zażalenie oparte na zeznaniach dzieci i niektórych rodziców. Poza tem stwierdził, że p. Szagińska jest Polką, a w myśl konwencji genewskiej w szkołach niemieckich na polskim Śląsku po winni uczyć nauczyciele narodowości niemieckiej. Oskarżycielka prywatna p. Szagińska oświadczyła, że doniesienie p. Ulitz opiera się na złośliwych i oszczerczych plotkach. Jest ona rodowitą Polką, ukończyła w Poznaniu szkołę niemiecką jeszcze za czasów okupacji i językiem niemie-

kim włada znakomicie. Sąd odroczył rozprawę, celem powołania świadków.

Na marginesie tego procesu przypominamy, że niedawno odbyło się w Katowicach zebranie rodziców niemieckich, na którym uchwalono zaprotestować przeciw nauczaniu w szkołach niemieckich przez nauczycieli narodowości polskiej. Niemcy z „Volksbundu” na czele prowadzą oddawna zacięłą kampanję przeciw polskim siłom nauczycielskim, które

posiadają kwalifikacje i uczą w szkołach niemieckich. Jednym z epilogów tej kampanji był właśnie obecny proces.

Poza tem stwierdzić należy, że w polskich szkołach mniejszościowych na Śląsku Opolskim uczą nauczyciele Niemcy, którzy językiem polskim nie władają, albo haniebnie go kaleczą, ośmieszając się wobec młodzieży. Nierównomiara w traktowaniu dzieci mniejszościowych po obu stronach Śląska, jest aż nadto bijąca w oczy.

Od Administracji

Prosimy P.P. Prenumeratorów o wpłacanie prenumeraty za miesiąc czerwiec r.b. P. P. Prenumeratorów, zalegających z opłatą prenumeraty, prosimy o wpłacenie należności do dnia 10 czerwca aby uniknąć przerwy w otrzymywaniu dziennika.

ABC sportowe

O MECZ POLSKA — BELGJA
Tegoroczny mecz międzypaństwowy lekkoatletyczny Polska — Belgja ma się odbyć w Krakowie 21 czerwca. Impreza ta stoi jednak pod znakiem zapytania, gdyż PZLA nie posiada funduszu na jej przeprowadzenie.

ODROCZENIE OTWARCIA PLYWALNI

Pływacka stadniona Wojska Polskiego, przy ul. Łazienkowskiej, oddana będzie do użytku publiczności z końcem przyszłego tygodnia, najpóźniej do dnia 6 czerwca.

LEKKOATLETYKI JADĄ DO NIEMIEC

Niemcy zaprosili trzy nasze lekkoatletyki: Wajsborn, Walasiewiczównę i Kwasniewską na poolimpickie zawody lekkoatletyczne w Uppertalu. Zarząd PZLA zaproszenie przyjął, w zamian za co 22 i 23 sierpnia startować będzie w Warszawie kilka lekkoatletów niemieckich.

AUSTRIJACY W POLSCE

Reprezentacja olimpijska Austrii w szczyptorniaku, p. n. reprezentacji Wiednia, rozegra w Polsce trzy spotkania: 11, 13 i 14 czerwca, w Katowicach, w Krakowie i w Warszawie.

ŚWIĘTO SPORTOWE MŁODZIEŻY W STOLICY

Na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie odbędzie się 7 czerwca, o

godz. 16-ej święto młodzieży, organizowane przez zarząd miejski w porozumieniu ze stołecznym komitetem W. F. i P. W. Program przewiduje: konkursy gimnastyczne, recytacje, śpiewy chóralne, taniec, gry ruchome.

PORAZKA CARNERY

Słynny włoski olbrzym, Carnera, przegrał w Nowym Jorku z murzynem Haynesem w 9-iej rundzie przez techniczny k. o.

NIE BĘDZIE MECZU MINERWA — LEGIA

Piłkarze berlińskiej Minery nie przyjadą na Zielone Świątki na mecz z Legią w Warszawie. Legia rozegra w drugi dzień Zielonych Świątek mecz towarzyski z Warszawianką.

POPONCZYK JEDZIE DO KOPENHAGI

B. doskonały kolarz duński, Ellegard, zaprosił na międzynarodowe zawody do Kopenhagi Poponczyka. Kolarz nasz startować będzie na torze kopenhaskim w dniach 13—19 czerwca r. b.

SZAMOTA NIE BĘDZIE TRENEREM

Był projekt zaangażowania na trenera naszych kolarzy Szamoty, zawodowego kolarza polskiego, stale mieszkającego we Francji. Szamota postawił jednak zbyt wygórowane żądania, wobec czego zrezygnowano z jego oferty. Trenerem naszych kolarzy będzie Wisznicki.

Lekkoatleci Warszawy i Poznania walczą w Zielone Świątki w meczu międzymiastowym

Chociaż mamy już koniec maja, nie było dotąd w stolicy poważnej imprezy lekkoatletycznej. Pierwszą taką imprezą będzie międzymiastowy mecz lekkoatletyczny Warszawa — Poznań, który rozegrany będzie na stadionie Wojska Polskiego w niedzielę, o godz. 17-ej i w poniedziałek o godz. 10.30.

Mecz Warszawa — Poznań zasługuje na uwagę ze względu na to, że w reprezentacjach obu miast znajdują się czołowi lekkoatleci polscy, z których niedługo dostąpią szczytu reprezentowania barw Polski na igrzyskach olimpijskich w Berlinie. Mecz ten zarazem pozwoli nam zorientować się, jaka jest forma najlepszych naszych lekkoatletów.

Niszczenie stadionu W. P.

Wśród urządzeń sportowych naszej stolicy na pierwszy plan pod względem estetyki i różnorodności boisk wysuwa się stadion Wojska Polskiego. Niestety, stadionu tego nie potrafi społeczeństwo nasze uszanować. Jak się okazuje, od dłuższego już czasu istną plagą stadionu są gromady wyrostków i dzieci, które systematycznie z jakąś dziką pasją niszczą urządzenia stadionu.

Młodzieńcy ci osobnie wyłamują i wyginają druciane ogrodzenia i sztachety przy pomocy kamieni. Poza tem niszczą cementowe urządzenia i cegły betonowe.

Ze stadionu Wojska Polskiego korzysta nie tylko wojsko, ale najszersze rzesze młodego pokolenia. Poza tem ta część dzielnicy na-

szego miasta jest ciągle troską wojska i zarządu miasta, aby zarówno stadion, jak i jego otoczenie doprowadzić do wyglądu prawdziwie europejskiego.

Wszelkie wysiłki w kierunku utrzymania tych urządzeń w należytym stanie odniosły wtedy skutek, o ile opiekę nad stadionem rozłożył samo społeczeństwo w tej formie, by zapobiegało niszczeniu urządzeń przez niepożądanych wyrostków.

Apelujemy na tem miejscu do mieszkańców okolic stadionu oraz do rodziców dzieci, wreszcie do Towarzystwa Miłośników Czarniakowa, by dołożyli wszelkich starań przez odpowiednie pouczenie, aby na przyszłość wypadki wandalizmu nie miały miejsca.

Piorun uderzył w gmach poczty wileńskiej

WILNO, 28. 5. W czwartek przeszła nad Wilnem burza z piorunami, która wyrządziła szkody, głównie w sieci telefonicznej i oświetleniowej.

Od pioruna został porażony w mieszkaniu pewien student. Piorun, który uderzył w gmach dyrekcji poczty, przepalił bezpieczniki. Przez dłuższy czas poczta by-

ła tylko zapaloną jedną przesyłką połączoną z miastem. Wpłynęło kilkadziesiąt zgłoszeń o uszkodzeniach telefonicznych.

W powłatach uszkodzonych zostało 5 linii telefonicznych. Również przeszła silna burza nad Słonimem. W województwie nowogrodzkim woda zalała suteryny urzędu pocztowego i innych domów.

Afera korupcyjna wśród radnych m. Lwowa

LWÓW, 29.5. W sprawie krązących od kilku dni we Lwowie głuchych wieści o bliżej nieznanej akcji korupcyjnej wśród radnych miejskich w okresie wyboru prezydenta miasta, wkroczyła Prokuratura Sądu Okręgowego, zarządzając przeprowadzenie dochodzeń.

Pierwotnym materiałem do nich jest depozyt w kwocie 50 zł., złożony w prezydium miasta przez niejakiego p. Zajackowskiego, któremu według jego twierdzenia pieniądze te wręczył adwokat dr.

Nowak - Przygodzki, syndyk miejskiej Kasy Oszczędności, rzekomy kandydat na prezydenta, dalej opublikowane w prasie oświadczenia p. Zajackowskiego i dra Nowaka - Przygodzkiego, w których wzajemnie stawiają sobie zarzuty.

Dochodzenia prokuratorskie wszczęte zostały na wniosek prezydenta miasta dra Ostrowskiego, którego osoba wezwana została w wir intryg i plotek. Wyniku śledztwa oczekują we Lwowie z zainteresowaniem.

Komitet wojewódzki uczczenia 10-lecia prezydenta prof. Ignacego Mościckiego

Z inicjatywy wojewody warszawskiego dr. Nakoniecznikow - Klukowskiego odbyło się zebranie organizacyjne wojewódzkiego komitetu obywatelskiego uczczenia 10-lecia sprawowania urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej przez profesora Ignacego Mościckiego. Komitet ukonstytuował się następująco: Przewodniczącym Komitetu — senator Czesław Michałowski, prezydium komitetu: Arcybiskup Nowowiejski, biskup plocki, ks.

K. Radoński, biskup włocławski, ks. arcybiskup Gall, biskup sufragana warszawski, dr. Nakoniecznikow - Klukowski, wojewoda warszawski, gen. Szyling, dowódca 8 dywizji piechoty, płk. Stanisław Kozicki, dowódca 26 dywizji piechoty, Piotr Orłowski, prezes sądu apelacyjnego w Warszawie. W skład Komitetu weszli leżni przed stawiciele wojska, sądownictwa, oraz organizacji zawodowych i społecznych.

Na obronę narodową opodatkowują się pracownicy monopolu państw.

Zarząd główny stowarzyszenia pracowników państwowych monopolu państwowego postanowił o uczczeniu 10-lecia sprawowania rządów przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przez Fundusz Obrony Narodowej jednolitym zarobek wszystkich zrzeszonych pracowników monopolu.

Pracownicy wytwórni P. M. Spirytusowego w Warszawie postanowili opodatkować się w ilości 10.340 godzin pracy na Fundusz Obrony Państwa, co wynosi 20 godzin, potrąconych z poborów w ciągu 20 dekad na każdego pracownika. Zebrani występują jednocześnie z apelem do wszystkich pracowników fizycznych Państwowego Monopolu Spirytu-

sowego i Polskiego Monopolu Tytoniowego, o stworzenie wspólnego funduszu, mającego na celu zakupienia jednostki bojowej, niezbędnej dla obrony państwa, — WILEŃSZCZYZNA

WILNO, 28. 5. W Głębokiem odbył się zjazd przedstawicieli organizacji społeczno-gospodarczych. W zjeździe tym wzięło udział 44 delegatów. W wyniku dyskusji przedstawiciele kilku organizacji zadeklarowali odrazu na Fundusz Obrony Narodowej 12.000 zł. Reszta delegatów zobowiązała się podać sumę i termin płatności przed 1 lipca r. b. Termin zakończenia akcji zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej wyznaczono na 12 maja 1937 r. b.

Wiadomości z toru

Zapisy na dziś

Gon. 1. 2.200 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 1800 mtr.: Moutarde hr. Zamoyskiego, Tęczyński Orpizewski, Kryniczanka Róga, Manilla Dydyńskiego.
Gon. 2. 1.800 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 mtr.: Fugas bar. Kronenberga, Garonna II st. Lubiech, Tercja hr. Piniń i Kownac. Momus II Wąsowski, Łysa Góra bar. Maltzan.
Gon. 3. 3.000 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 1600 mtr.: Czersk Andrycz, Pamir Mieczkowski, May Wong st. Krasne, Elba Szwarczajna, Donetta Dydyńskiego.
Gon. 4. 2.400 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dyst. 2100 mtr.: Loup Garou hr. Zamoyskiego, Jawor

III st. Lubiech, Hogarth I p. ul. Iwar Broszk i Jarnuszk, Wicher III st. Nalecz.

Gon. 5. 2.000 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 2400 mtr.: Maczuga hr. Zamoyskiego, Gwiazdor Mieczkowski, Husarz Morzyckiego, Habbank hr. Piniń i Kownac. Dapifer Wąsowski.

Gon. 6. 1.600 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dyst. 2100 mtr.: Lady Daisy Hryckiewicz, Proca Bawinińskiego, Ileana Bersona, Sarmata Wodzińskiego, Dadaż Lama Wąsowski, Toreadore Mastalera, Loda st. Nalecz, Lirnik II Bobińskiego, Anteusz Badowskiego.

Gon. 7. 2.400 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 2400 mtr.: Markita st. Golejewko, Herakles Lothe, Janłós Bersona, Sandomierz Róga, Le Palatin Tuńskiego, Styl Cierpickiego.

Gon. 8. 1.400 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 2200 mtr.: Antonio F. Rutkowski, Huragan IV bar. Kronenberga, Timur Orpizewski, Marywil Studzińskiego, De cazi Wąsowski, Dalila II Wąsowski, Norwa Cierpickiego.

Włamanie do kolektury Dzierżanowskiego

Niewykryci sprawcy włamali się ubiegłej nocy od frontu do kantoru bankowego i kolektury J. Dzierżanowskiego przy ulicy Nowy Świat 64. Włamywacze po rozprzucie kasy skradli gotówkę i papiery wartościowe na łączną sumę 10.000 zł. Po włamaniu sprawcy zbiegli, zacierając za sobą starannie ślady.

VII ogólne zebranie członków Związku Wydawców

W dniu 26 maja r. b. w sali Resursy Kupieckiej w Warszawie odbyło się siódme doroczne walne zebranie członków Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. W zastępstwie prezesa Rady Naczelnej Związku, p. Feliksa Mrozowskiego, który od początku istnienia organizacji stale przewodniczył jej obradom, tym razem jednak nie mógł przybyć spowodował przejęcie przewodnictwa nad zebraniem objął wiceprezes Rady p. Edward Pawłowski.

Na wstępie uchwalono przez akklamację wniosek o wysłanie do Generalnego Inspektora sąb zbrojnych gen. Edwarda Smięgo - Rydza telegramu następującej treści:

„W związku z rzuconymi przez Pana Generała hasłami w szczególności hasłem wzmoczenia wysiłku Narodu ku obronie Państwa Walne Zgromadzenie członków Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism powołało dziś jednomyślnie uchwale złożyć na ręce Pana Generała zapewnienie o niezachwianej swej gotowości służby dla Państwa wszystkim rozporządzalnym środkami zrzeszonej prasy”.

Pierwszy referat, dotyczący dalszych zadań Związku, wygłosił prezes Zarządu Głównego red. Stefan Krzyżowski. Następnie dyrektor Związku p. Stanisław Kauzik przedstawił obecną sytuację prasy zagranicą i w Polsce.

Trzeci skolei referat wygłosił wicedyrektor Związku p. Franciszek Głowicki, który omówił aktualne zagadnienia administracyjne prasy. Po wyzerpaniu referatów, dyr. Kauzik, nawiązując do rozdanego członkom zebrania obszernego sprawozdania drukowanego, nakreślił ogólny rys prac do konających w roku ostatnim, m. in. omawiał sprawę nowej ustawy prasowej oraz przygotowywanej ustawy dziennikarskiej, rozwój współpracy między Związkiem Wydawców a Związkiem Dziennikarzy, ważne zagadnienie normowania kwestii konfliktu, dokonane w roku ostatnim obecnym pośrednictwa przez urząd pocztowy w rozszerzaniu terenu ekspansji prasowej oraz zmiany w kolportażu wskutek objęcia go niemal w całości przez Tow. „Ruch”, konieczność użycia zmiany taryf pocztowych (zwłaszcza taryfy za przesyłkę dzienników i czasopism oraz taryfy opłat za paczki gazetowe), wreszcie akcję Związku w czasie tegorocznego strajku drukarskiego w Warszawie oraz działalność organizacji na terenie zagranicznym.

Po przedłożeniu przez p. S. Gar-

na członków Komisji rewizyjnej powołano pp.: Stanisława Arcta, Konrada Czerwńskiego, Stanisława Garzdeckiego, na zastępców pp.: Mikołaja Łazęckiego i Alfreda Umgeltera.